

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

משנה שלמה עמותה
להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מסטנשט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא, הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לרפואת

הילד יואל צבי בן מוריה לרפואה שלמה

הלימוד היומי לעילוי נשמת

הגה"ק רבי משה ב"ר יוסף שיק זצ"ל

הרה"ק רבי נתן נטע בהג"ר אברהם פרוידא זצ"ל

הרה"ק רבי משה יחיאל הלוי בהרה"ק ר' אברהם שלמה אפשטיין זצ"ל

הרה"ק הרב יצחק כדורי בהרה"ק ר' זאב זצ"ל

משנה ו'

משנתנו באה ללמד שבעל קרי שהוא טמא בטומאה נוספת, שהיא יותר חמורה מטומאת קרי, כגון שהוא גם זב וכדומה, אזי אע"פ שהטבילה משום הקרי אינה מטהרת אותו מטומאתו, מכל מקום צריך הוא לטבול משום תקנת עזרא, וכל זמן שלא טבל משום הקרי, אסור לו לעסוק בדברי תורה ולהתפלל, ואילו לאחר שטבל, אע"פ שעדיין טמא משום הטומאה הנוספת (החמורה יותר), מכל מקום מותר לו לעסוק בדברי תורה ולהתפלל, לפי שלא תוקנה טבילת עזרא אלא לבעלי קרי בלבד, ולא משום טומאה וטהרה, אלא משום טעמים אחרים כפי שביארנו לעיל.

רבינו עובדיה מברטנורא

זב שראה קרי - אע"פ שטמא טומאת שבעה משום זיבה, ואין טבילה זו מטהרתו, אפילו הכי צריך טבילה לדברי תורה כתקנת עזרא משום קרי. וכן נדה, אם באה להתפלל ופולטת שכבת זרע, הרי היא כבעל קרי. ושכבת זרע מטמא האשה בפליטתו כל שלשה ימים לאחר תשמיש, ולאחר מכאן כבר הסריח בגופה ואין ראוי עוד להיות ולד נוצר ממנו. והכי פירושו: נדה שפלטת עתה תשמיש ששמשו אתמול קודם שראתה, והמשמשת מטה שראתה נדה אחר ששמשו - צריכין טבילה.

ורבי יהודה פטר - אף במשמשת שראתה נדה פטר ר' יהודה, ואף על גב דמעיקרא בת טבילה הוה, ואיכא למימר דלא פקעא חובת טבילה מינה. וכבר כתבנו לעיל דבטלוח לטבילותא מפני שהיתה תקנה שאין רוב הצבור יכולין לעמוד בה.

זב אדם שהוא זב, וצריך לספור שבעה ימים לטהרתו שראה קרי ובתוך אותם ימים גם ראה קרי, ונדה שפלטת שכבת זרע אף הנידה טמאה שבעה ימים, ואם היא פלטת שכבת זרע מתשמיש המיטה שקדם לימי הנידה, דינה כדין בעל קרי והמשמשת מיטתה, שדינה כבעל קרי שראתה נדה היינו שלאחר ששימשה ראתה דם נידה, כל אלו צריכין טבילה לדברי תורה ולתפילה מתקנת עזרא משום קרי, ואע"פ שטבילה זו אינה מטהרת אותם מטומאת זב ונידה, כמו שביארנו בהקדמה למשנה, מכל מקום צריכים טבילה משום הקרי, ורבי יהודה: פוטר את כולם מטבילה מחמת הקרי, בין שכבר נתחייבו טבילה משום קרי קודם שנטמאו בטומאה החמורה יותר, כגון בעל קרי שנעשה זב, והמשמשת שראתה דם נידה, ובין שהטומאה החמורה קדמה לטומאת הקרי (כמו שמובא ברישא), וכבר למדנו את מה שהביא הרב מברטנורא שכתב שבטלה טבילת בעל קרי, מפני שלא פשטה תקנה זו בכל ישראל, ורוב הצבור לא היה יכול לעמוד בה.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מו"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלזינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

פרק ד'

לאחר שלמדנו בפרקים הקודמים על זמן קריאת שמע, פרק זה עוסק בעניין תפילת שמונה עשרה.

משנה א'

רבינו עובדיה מברטנורא

תפלת השחר עד חצות – שכן תמיד של שחר קרב עד חצות לרבנן, ולר' יהודה אינו קרב אלא עד ארבע שעות ביום. ועד ד' שעות היינו עד סוף שעה רביעית שהוא שלישי היום בזמן שהיום י"ב שעות, וכן זמנה לעולם עד סוף שלישי היום לפי אורך הימים וקטנן, כדכתבין לעיל גבי ק"ש. והלכה כרבי יהודה.

תפלת המנחה עד הערב – עד שתחשך. **עד פלג המנחה** – זמן מנחה קטנה הוא מתשע שעות ומחצה עד הלילה, שהם שתי שעות ומחצה, נמצא פלג המנחה שהוא חצי שיעור זה שעה ורביעי. ופסק ההלכה בזה, דעבד כמר עבד ודעבד כמר עבד, והרוצה לעשות כדברי חכמים ולהתפלל תפלת המנחה עד הערב יעשה, ובלבד שלא יתפלל ערבית בזמן זה. שכיון שמחשיב אותו יום לענין שמתפלל בו מנחה, אינו יכול להחשיבו לילה ולהתפלל בו ערבית. ואם בא לעשות כדברי רבי יהודה, שלא להתפלל מנחה אלא עד פלג המנחה שהוא שעה ורביעי קודם הלילה – עושה, ומשם ואילך יוכל להתפלל ערבית. **אין לה קבע** – זמנה כל הלילה. והא דתני אין לה קבע ולא קתני זמנה כל הלילה, לאשמעינן דתפילת ערבית רשות, לפי שהיא כנגד הקרבת איברים ופדרים שקרבים כל הלילה, והנך רשות ניגהו שכיון שזרק הדם נרצה הקרבן אף על פי שנטמאו איברים ופדרים או שאבדו. ומיהו האידינא קבלה עליהם כחובה.

ושל מוספין כל היום – אם אחרה אחר שבע יצא, אבל נקרא פושע, וכן הלכה.

תפלת השחר תפילת שמונה עשרה של שחרית, זמנה הוא **עד חצות** היום, ותחילת זמנה "משעלה ברק השחר והאיר פני המזרח", אך עיקר המצווה היא להתחיל להתפלל אותה עם הנץ החמה כמנהג הוותיקין, לקיים מה שנאמר בתהילים (עב,ה): "יראוך עם שמש", **רבי יהודה** שחולק **אומר**: זמן תפילת שחרית הוא **עד ארבע שעות*** מתחילת היום, היינו עד שלישי היום. בגמרא מובא טעם המחלוקת בין תנא קמא לרבי יהודה, שתפילת שחרית היא כנגד תמיד של שחר, וסובר תנא קמא שניתן להקריב את תמיד של שחר עד חצות היום, לפיכך גם תפילת שחרית זמנה הוא עד חצות היום, ואילו רבי יהודה סובר, שניתן להקריב את קרבן התמיד רק עד סוף ארבע שעות ראשונות של היום, ולכן זהו גם הזמן שבו ניתן להתפלל תפילת שחרית. ולהלכה נפסק כרבי יהודה. **תפלת המנחה** זמן תפילת שמונה עשרה של מנחה הוא **עד הערב** עד שקיעת החמה, שכן זמן תפילת המנחה נקבע לפי זמן הקרבת תמיד של בין הערביים, ולפי שהיה התמיד קרב בכל יום בתשע שעות ומחצה של היום, לפיכך תקנו זמנה מתשע שעות ומחצה, והיא נקראת 'מנחה קטנה', ולפי שבערב פסח שחל להיות בערב שבת היו שוחטים את התמיד של בין הערביים בשש שעות ומחצה, לפיכך אמרו שהמתפלל מנחה אחרי שש שעות ומחצה של היום יצא ידי חובה, שכן משהגיע זמן זה, הגיע זמן חיובה, והיא נקראת 'מנחה גדולה'. נמצאנו למדים שזמן תפילת מנחה מתחיל משש שעות ומחצה של היום והוא מסתיים בזמן שקיעת החמה, **רבי יהודה** שחולק **אומר**: ניתן להתפלל מנחה **עד פלג המנחה** היינו עד חצי זמן המנחה, כלומר הואיל וזמן תפילת מנחה מתחיל מתשע שעות ומחצה של היום, נמצא שיש שעתיים וחצי מזמן שבו ניתן להתחיל להתפלל מנחה עד תחילת הלילה, וסובר רבי יהודה שניתן להתפלל מנחה עד מחצית אותו הזמן, דהיינו עד שעה ורבע (לאחר תשע וחצי שעות של היום). ולהדגמה נביא את דברי הרב קהתי: "למשל אם ניקח את ימי תמוז הארוכים, וכגון שעלה השחר בשעה 2, וזמן צאת הכוכבים היה בשעה 8, דהיינו שאורכו של היום הוא 18 שעות, נמצא שהשעה הזמנית באותו יום היא שעה וחצי (של ימינו), היינו 90 דקות, שכן מחשבים 18/12 וכל חלק השנים עשר הוא שעה זמנית כמו שלמדנו), ומכאן שזמן חצות היום של אותו יום הוא בשעה 11, זמן תפילת שחרית לשיטת רבי יהודה יהיה עד השעה 8, שהוא שלישי היום, זמן מנחה גדולה יהיה בשעה 11:45, וזמן מנחה קטנה יהיה משעה 4:15 עד הלילה, וזאת לשיטת תנא קמא, ולשיטת רבי יהודה ניתן יהיה להתפלל מנחה עד שעה 6:08. ולענין פסק ההלכה כותב הרב מברטנורא "ופסק ההלכה בזה, דעבד כמר עבד, ודעבד כמר עבד, והרוצה לעשות כדברי חכמים ולהתפלל תפלת המנחה עד הערב יעשה, ובלבד שלא יתפלל ערבית בזמן זה. שכיון שמחשיב אותו יום לענין שמתפלל בו מנחה, אינו יכול להחשיבו לילה ולהתפלל בו ערבית. ואם בא לעשות כדברי רבי יהודה, שלא להתפלל מנחה אלא עד פלג המנחה שהוא שעה ורביעי קודם הלילה – עושה, ומשם ואילך יוכל להתפלל ערבית" (ודבר זה חשוב לדעת למי שמתפללים תפילות מנחה של פלג) **תפלת הערב** תפילת ערבית **אין לה קבע** אין לה זמן קבוע, אלא זמנה כל הלילה, לפי שהיא כנגד הקרבת האיברים ופדרים שקרבים כל הלילה. ויש משמעות נוספת ללשון המשנה 'אין לה קבע', שלא עשו חכמים תפילה זו חובה כמו שעשו בתפילות שחרית ומנחה, אלא היא תפילת רשות, והרמב"ם פסק: "ואע"פ כן נהגו כל ישראל בכל מקומות מושבותיהם להתפלל ערבית וקיבלו עליהם כתפילת חובה (הלכות תפילה א, ו), **ושל מוספין** זמן תפילת מוסף הוא **כל היום** שכן ניתן להקריב את קרבן המוסף כל היום, **רבי יהודה** שחולק **אומר**: **עד שבע שעות** מתחילת היום מותר להתפלל מוסף, דהיינו עד שעה לאחר חצות היום. וכתב הרב מברטנורא אם אחרה אחר שבע יצא, אבל נקרא פושע, וכן הלכה.

*וכבר למדנו שהמדובר על שעות זמניות, ולא השעות של ימינו שהם 60 דקות.

by Getty

[להצטרפות לקבוצת 2 משניות ליום לחץ](#)

[אתר ללימוד משניות ואמירת תהילים לפי שם הנפטר/ת \(קריאה/שמיעה\)](#)